

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl „Programos REFIT“**(tiriamaoji nuomonė)**

(2016/C 303/06)

Pranešėjas: Denis MEYNENT

Europos Komisija, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsniu, 2016 m. sausio 13 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Programos REFIT

(tiriamaoji nuomonė).

Pagal Darbo tvarkos taisyklių 19 straipsnį įsteigtas programos REFIT pakomitetas, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2016 m. balandžio 19 d. vieningai priėmė savo nuomonę.

517-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2016 m. gegužės 25–26 d. (2016 m. gegužės 26 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 185 nariams balsavus už, 4 – prieš ir 8 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Komitetas primena, kad svarbiausias programos REFIT tikslas ⁽¹⁾ – gerinti ES teisės aktų kokybę ir veiksmingumą ir rengti paprastus, suprantamus ir nuoseklius teisės aktus nedarant poveikio nustatytiems strateginiams tikslams ir nekenkiant piliečių, vartotojų, darbuotojų apsaugai ir socialiniam dialogui ar aplinkai.

1.2. Europinis reglamentavimas yra esminis integracijos veiksnys ir neužkrauna naštos ar sąnaudų, kurias reikėtų mažinti. Priešingai, proporcingas reglamentavimas užtikrina didelę apsaugą, paramą ir teisinį tikrumą visiems Europos subjektams ir piliečiams.

1.3. Kiekvieno pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto poveikio vertinimas turi būti integruotas, o ekonominiams, socialiniams ir aplinkos aspektams, taip pat MVĮ, teikiama derama reikšmė. Komitetas ragina Europos Parlamentą, Tarybą ir Europos Komisiją susitarti dėl bendros poveikio vertinimo metodikos, kuria taip pat galėtų remtis Komitetas ir Regionų komitetas (RK).

1.4. Viešų konsultacijų ir konsultacijų su ekspertais bei suinteresuotaisiais subjektais procesas turi būti kuo atviresnis, tačiau šios konsultacijos neturėtų pakeisti konsultacijų su socialiniais partneriais ir Komitetu.

1.5. Komitetas prašo Komisijos į savo rezultatų suvestinę įtraukti metinį programos REFIT priemonių pagrindinių sąnaudų ir naudos kiekybinį ir kokybinį vertinimą, kuriame taip pat būtų atsižvelgiama į užimtumo, socialinės ir aplinkos apsaugos ir vartotojų apsaugos lygį ir kokybę.

1.6. Sprendimų priėmimo procesas turi išlikti kuo sklandesnis ir aktualesnis. Minėto proceso pagrįstumui tikrinti sukurti organai ir priemonės negali daryti neigiamo poveikio politiniam sprendimui, kuris turi išlikti nepriklausomas. Šiuo atžvilgiu reikia kovoti su sprendimų priėmimo proceso biurokratizacija.

⁽¹⁾ Ši santrumpa reiškia reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą.

1.7. Komitetas atsižvelgia į tai, kad sukurta programos REFIT platforma, kuriai suteikti įgaliojimai siekti veiksmingesnių teisės aktų ir paprastesnių administracinių taisyklių. Jis pažymi, kad ši platforma turėtų nagrinėti tik tam tikrus klausimus ir negali pakeisti vienos iš teisėkūros institucijų ar Sutartyse numatytų privalomų konsultacijų su Komitetu, taip pat konsultacijų su socialiniais partneriais, nes jo darbas yra kitokio pobūdžio. Jis ragina Komisiją pavišinti išankstinės platformai pateiktų siūlymų atrankos kriterijus, užtikrinti jų pusiausvyrą ir aiškiai nurodyti, kokių tolesnių veiksmų imtasi dėl platformos rekomendacijų, kad būtų galima atsekti padarytą įtaką.

1.8. Dėl programos REFIT platformos reprezentatyvumo Komitetas mano, kad suteikus dvi papildomas vietas jam būtų suteikta galimybė visapusiškai vykdyti savo įgaliojimus ir atspindėti pilietinę visuomenę, kuriai jam pavesta atstovauti. Be to, Komitetas pažymi, kad platformos suinteresuotųjų subjektų grupėje visos Europos lygmeniu neatstovaujama labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, ir prašo šių padėti kuo greičiau ištaisyti.

1.9. Komitetas, turėdamas išskirtinę galimybę tiesiogiai susipažinti su vietos realijomis, pasinaudoti ryšiais su plačiu organizacijų tinklu nacionaliniu lygmeniu ir savo narių patirtimi, gali svariai prisidėti prie šio Europos lygmeniu atliekamo poveikio vertinimo. Jis ketina teikti pirmenybę *ex post* ir kokybiniais vertinimams, galintiems padėti tiksliai nustatyti ES teisėkūros arba tam tikros politikos poveikį ir atskleisti Europos ekonomikos ir socialinių partnerių patirtį ir nuotaikas.

1.10. Perkelti kai kurias direktyvas į nacionalinę teisę, Komitetas norėtų konkrečiai prisidėti prie Europos Parlamento pranešimo savo iniciatyva dėl metinės ataskaitos, susijusios su tuo, kaip ES valstybės narės įgyvendina ES teisės aktus, atsižvelgiant į valstybių narių perkėlimo metu atliktus papildymus.

1.11. Komitetas ragina, kad programa REFIT veiktų dviem kryptimis, t. y. kad nebūtų iš anksto nustatyta reglamentavimo kryptis: teisėkūros procedūra priimto akto patvirtinimas, papildymas, pakeitimas ar panaikinimas.

1.12. Komitetas negali prisiimti įsipareigojimo siekti konkrečių ES *acquis* kiekybinio mažinimo tikslų, iš anksto neįvertinus visų pasekmių socialinei ir aplinkos apsaugai bei vartotojų apsaugai.

1.13. Komitetas palankiai vertina griežtesnį ES reglamentavimo poveikio *ex post* vertinimą atsižvelgiant į ES politikos ciklą, visų pirma kiek tai susiję su poveikio vertinime, pridėjame prie pradinio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, numatomu poveikiu augimui ir užimtumui. *Ex post* vertinimai turėtų būti įvairiapusiai ir atliekami praėjus pagrįstam laikotarpiui nuo galutinio perkėlimo į nacionalinę teisę termino.

2. Bendrosios pastabos

2.1. Komitetas primena, kad teisės aktai yra būtini Sutarties tikslams pasiekti ir piliečiams, įmonėms bei darbuotojams naudingo pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo sąlygoms sudaryti⁽²⁾. Teisės aktais taip pat padedama didinti gerovę, saugoti bendrąjį interesą ir pagrindines teises, skatinti aukštą socialinės ir aplinkos apsaugos lygį ir užtikrinti teisinį tikrumą bei nuspėjamumą. Jie turėtų padėti išvengti konkurencijos iškraipymo ir socialinio dempingo.

2.2. Todėl Komitetas palankiai vertina tai, kad Komisijos pirmininko pavaduotojas F. Timmermans keletą kartų priminė, kad programa REFIT negali nei lemti ES *acquis* reguliavimo panaikinimo, nei sumažinti socialinės, aplinkos ir pagrindinių teisių apsaugos lygio⁽³⁾.

⁽²⁾ COM(2012) 746 *final*, p. 2.

⁽³⁾ COM(2015) 215 *final*.

2.3. Komitetas mano, kad dėl reglamentavimo ne tik patiriama administracinės naštos ir sąnaudų, kurios gali pasirodyti didelės arba nebūtinės, bet ir suteikiama daug naudos piliečiams, įmonėms ir valstybės institucijoms. Jis primena, kad pažangiu reglamentavimu visada reikėtų siekti realios papildomos naudos. Kai įmanoma, ES taisyklėmis našta turi būti panaikinama, o ne sukuriama papildomai.

2.4. Komiteto nuomone, geresniu reglamentavimu pirmenybę reikėtų teikti tinkamiausiems sprendimams, kad būtų toliau kuriama ES vidaus rinka: tikslinis derinimas, tinkamas tarpusavio pripažinimo principo taikymas nesuderintose srityse, bendras reguliavimas, savireguliacija ir normalizavimas. Komitetas šiuo atžvilgiu primena, kad tikslinis ir pažangus teisės aktų derinimas padeda panaikinti kliūtis tinkamam vidaus rinkos veikimui. 28 šalių nacionalinės teisės aktų derinimas įmonėms ir ES piliečiams yra svarbus reglamentavimo ir administracinės naštos paprastinimo bei mažinimo šaltinis.

2.5. Komitetas primena, kad svarbiausias programos REFIT tikslas – gerinti ES teisės aktų kokybę ir veiksmingumą ir rengti paprastus, suprantamus ir nuoseklius teisės aktus nedarant poveikio nustatytiems strateginiams tikslams ir nekenkiant piliečių, vartotojų, darbuotojų apsaugai ir socialiniam dialogui ar aplinkai.

2.6. Šiuo klausimu Komitetas primena savo siekį, kad svarstomi teisės aktai ir su jais susijusi našta būtų tikslingi, kad šių teisės aktų teikiama nauda galiausiai būtų didesnė už dėl jų patiriamas sąnaudas ir kad šie teisės aktai būtų proporcingi ir užtikrintų pakankamą teisinį tikrumą.

2.7. Poveikio vertinimas

2.7.1. Komitetas atsižvelgia į tai, kad 2016 m. balandžio 13 d. trys institucijos pasirašė Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros.

2.7.2. Komitetas pirmiausia palankiai vertina tai, kad trys institucijos pripažino, jog poveikio vertinimo sistema yra priemonė, turinti padėti joms priimti išsamia informacija grindžiamus sprendimus ir negalinti pakeisti politinių sprendimų⁽⁴⁾.

2.7.3. Komitetas palankiai vertina tai, kad Komisija į savo integruotus, suderintus ir įvairiapusius poveikio vertinimus įtraukia alternatyvius sprendimus, susijusius su neeuropinėmis sąnaudomis ir įvairių galimybių poveikiu konkurencingumui, taip pat pasiūlymų poveikiu MVĮ ir labai mažoms įmonėms bei skaitmeniniu ir teritoriniu aspektu⁽⁵⁾.

2.7.4. Komitetas palankiai vertina tai, kad Komisija gali užbaigti poveikio vertinimą savo iniciatyva arba Europos Parlamento ar Tarybos prašymu, tačiau apgailestauja, kad kiekviena institucija pati nustato, kaip organizuoti savo vertinimo darbą. Komitetas ragina visas tris institucijas susitarti dėl bendros poveikio vertinimo metodikos, kuria, rengdami savo pakeitimus, taip pat galėtų remtis EESRK ir RK.

2.7.5. Komiteto požiūriu, poveikio vertinimas turi būti atliekamas pačiose Europos institucijose. Vis dėlto, jeigu dėl konkrečių priežasčių numatoma pasitelkti privačius konsultantus, Komitetas primygtinai ragina, kad:

- pirkimo specifikacijos būtų surašytos nešališkai, remiantis skaidriais ir aiškiais kriterijais, ir kad jos būtų paskelbtos iš anksto,
- kandidatų atranka būtų vykdoma visiškai skaidriai, remiantis plačiu ir pliuralistiniu kvietimu teikti pasiūlymus, kad būtų taikoma pasirinktų konsultantų rotacija ir kad būtų galima patikrinti jų kompetenciją,

⁽⁴⁾ 2015 m. gruodžio 15 d. Tarpinstitucinio susitarimo (TIS) 7 punktą (http://ec.europa.eu/smart-regulation/better_regulation/documents/iaa_blm_final_en.pdf).

⁽⁵⁾ Ten pat.

— apie sutarties skyrimą būtų skelbiama viešai.

2.8. Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

2.8.1. Komitetas mano, kad konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir ekspertais neturi pakeisti nei konsultacijų su socialiniais partneriais, Komitetu ar Regionų komitetu, kurie dalyvauja labai konkrečiais teisėkūros ciklo etapais ir pagal SESV nustatytas ribas, nei vykdomų konsultacijų nacionaliniu lygmeniu, kurios turi būti paremtos aktyvesniu socialinių partnerių dalyvavimu. Jis pažymi, kad tinkamas suinteresuotųjų subjektų žemėlapių sudarymas yra labai svarbus tinkamam dalyvių atstovaujimumui ir kokybiškai konsultacijų procedūrai, ir ragina Komisiją šiuo tikslu remtis Skaidrumo registru.

2.8.2. Komitetas prašo, kad konsultacijos vyktų nedarant neigiamo poveikio struktūriniam pilietiniam dialogui (SESV 11 straipsnio 2 dalis) arba konsultavimuisi konkrečiais klausimais, pavyzdžiui, konsultacijoms su socialiniais partneriais palaikant socialinį dialogą (darbdavių ir profesinių sąjungų, SESV 154 straipsnis), arba konsultavimuisi su patariamaisiais organais, pavyzdžiui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu (SESV 304 straipsnis).

2.8.3. Komitetas pažymi, kad sudarant suinteresuotųjų subjektų žemėlapius turi būti užtikrintas tinkamas geografinis paskirstymas ir paskirstymas pagal tikslines grupes, ypatingą dėmesį skiriant nepakankamai atstovaujamos grupės. Analizuojant atsakymus į konsultacijas, turėtų būti taikomas motyvuoto vertinimo mechanizmas ⁽⁶⁾.

2.9. Programa REFIT

2.9.1. Komitetas atsižvelgia į Komisijos nustatytus bendruosius programos REFIT tikslus ir nurodo savo nuomonės ⁽⁷⁾, kuriose nagrinėjama programa „Geresnis reglamentavimas“ ir „Pažangus reglamentavimas“. Komitetas laikosi nuomonės, kad pažangus reglamentavimas neatleidžia nuo įpareigojimo taikyti teisės aktus dėl piliečių, darbuotojų ir vartotojų apsaugos, lyčių lygybės arba aplinkos apsaugos standartų ir neužkerta kelio jų tobulinimui. Pažangaus reglamentavimo procese turi būti atsižvelgiama ir į vidaus rinkos socialinį aspektą, kaip numatyta Sutartyje, visų pirma į nacionalinę teisę perkeltant susitarimus, dėl kurių susitarta plėtojant Europos socialinį dialogą.

2.9.2. Komitetas pažymi, kad Komisija siekia pagerinti priemonių, skirtų užtikrinti optimalią įgyvendinimo priežiūrą, procesą ir kokybę.

2.9.3. Komitetas prašo Komisijos į savo rezultatų suvestinę įtraukti metinį programos REFIT priemonių pagrindinių sąnaudų ir naudos kiekybinį ir kokybinį vertinimą, kuriame taip pat būtų atsižvelgiama į užimtumo, socialinės ir aplinkos apsaugos ir vartotojų apsaugos lygį ir kokybę.

2.9.4. Komitetas patikslina, kad geresnis reglamentavimas negali ir neturi pakeisti politinių sprendimų.

2.10. Programos REFIT platforma

2.10.1. Komitetas atsižvelgia į programos REFIT platformos, kurioje jis dalyvauja ir kuri turi išanalizuoti pasiūlymus, kaip sumažinti nereikalingą administracinę ir reguliavimo naštą ir palengvinti ES teisės aktų taikymą valstybėse narėse, sukūrimą. Jis atkreipia dėmesį į tai, kad socialiniam dialogui ir socialinių partnerių kompetencijai priklausančios sritys buvo pašalintos iš platformos įgaliojimų.

⁽⁶⁾ OL C 383, 2015 11 17, p. 57.

⁽⁷⁾ OL C 327, 2013 11 12, p. 33, OL C 248, 2011 8 25, p. 87 ir OL C 48 2011 2 15, p. 107.

2.10.2. Vis dėlto Komitetas pažymi, kad platforma turi:

- ir toliau būti konsultacinio pobūdžio informacijos mainų priemonė, negalinti pakeisti įprastos institucijų, visų pirma teisėkūros institucijų, veiklos,
- atsižvelgti į konsultacijas su Komitetu ir kitas privalomas konsultacijas, kurios numatytos Sutartyse, visų pirma SESV 154 straipsnyje dėl socialinių partnerių,
- nagrinėti tik tam tikras temas.

2.10.3. Komitetas taip pat tikisi, kad:

- ši platforma nesidubliuos su jau pradėtais konsultacijų procesais ir nebus nereikalingas biurokratinis lygmuo,
- platforma nesikiš į sprendimų priėmimo procesą motyvuodama tuo, kad jos buvo paprašyta pateikti nuomonę, ji apsvarstė kokį nors konkretų klausimą ar pasiūlė specialų veikimo būdą.

2.10.4. Komitetas atkreipia dėmesį, kad dėl didelio šios platformos dalyvių skaičiaus, labai skirtingo jų pobūdžio (valstybės narės, socialiniai partneriai, NVO, pilietinės visuomenės nariai), labai plataus į jos darbotvarkę įtrauktų temų spektro ir retų posėdžių negalima surengti išsamių diskusijų dėl platformos nagrinėjamų pasiūlymų.

2.11. *Programos REFIT platformos reprezentatyvumas*

2.11.1. Šiuo klausimu Komitetas pažymi, kad jis turi tik vieną vietą ir jo trys grupės platformos darbe dalyvauja pakaitomis, nors jis yra Sutartimis įsteigta institucija, atstovaujanti ES įvairovei.

2.11.2. Taigi Komitetas mano, kad suteikus jam dvi papildomas vietas būtų galima atsižvelgti į trišalį šios institucijos ir jos įgaliojimų pobūdį ir taip atstovauti pilietinei visuomenei, kuriai atstovauti ji yra įgaliota.

2.11.3. Komitetas daro išvadą, kad platformos suinteresuotųjų subjektų grupėje visos Europos lygmeniu neatstovaujama labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, ir prašo šią padėtį kuo greičiau ištaisyti.

2.12. *Platformos veikimas*

2.12.1. Komitetas prašo Komisijos:

- patikslinti platformoje atstovaujamų subjektų atrankos tvarką ir kriterijus,
- įsitikinti, kad kiekvienas suinteresuotųjų subjektų atstovas turi materialinių išteklių, leidžiančių jam pasirengti posėdžiams ir veiksmingai juose dalyvauti,
- pavišinti Komisijos gautų ir vėliau platformai perduotų pasiūlymų skaičių ir išankstinės atrankos kriterijus,
- užtikrinti tinkamą atstovavimą teikiant pasiūlymus (valstybės narės, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės nariai),

- nariams laiku pateikti išsamius ir naudingus parengiamuosius dokumentus, kad jie galėtų geriausiomis sąlygomis pasirošti posėdžiui ir veiksmingai prisidėti prie bendro įgyvendinimo,
- užtikrinti tolesnius veiksmus, susijusius su rekomendacijomis, kad būtų galima atsekti įtaką,
- skelbti rezultatus, pasiektus vykdant platformos veiklą.

3. Papildomos pastabos

3.1. ES politikos vertinimas

3.1.1. Komitetas pažymi, kad jį reikia laikyti visateisiu instituciniu partneriu, o ne įvairių, skirtingų ir prieštaringų interesų turinčių suinteresuotųjų subjektų pakomitečiu.

3.1.2. Komitetas primena, kad turėdamas išskirtinę galimybę tiesiogiai susipažinti su vietos realijomis, pasinaudoti ryšiu su plačiu organizacijų tinklu nacionaliniu lygmeniu ir savo narių patirtimi, gali svariai prisidėti prie šio poveikio vertinimo.

3.1.3. Komitetas pažymi, kad ši vertinimo veikla turėtų sustiprinti jo santykius su įvairiomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir leisti jam dar aktyviau tarpininkauti palaikant institucijų ir pilietinės visuomenės atstovų ryšius.

3.1.4. EESRK patikslina, kad šis vertinimas, kurį jis atliks, bus pateiktas kaip rekomendacijos dėl politikos ir kad jose bus pabrėžtas didžiausias konkrečios srities politikos poveikis pilietinei visuomenei, kartu pasiūlytas geriausias veikimo būdas ateičiai.

3.1.5. Komitetas pažymi, kad ketina teikti pirmenybę *ex post* ir kokybiniam vertinimams, galintiems padėti tiksliai nustatyti ES teisėkūros arba tam tikros politikos poveikį ir atskleisti Europos ekonomikos ir socialinių partnerių patirtį ir nuotaikas.

3.1.6. Komitetas laikosi nuomonės, kad, remiantis Komisijos ir Parlamento *ex post* vertinimais, kuriuos atliekant dalyvaus Komitetas, bus iš dalies keičiami arba rengiami nauji teisės aktai, dėl kurių bus konsultuojamasi su Komitetu.

3.1.7. Komitetas palankiai vertina tai, kad jis galės visapusiškai dalyvauti teisėkūros cikle ir turės daugiau galimybių prisidėti rengiant būsimas ES politikos strategijas.

3.2. Direktyvų perkėlimas į nacionalinę teisę

3.2.1. Perkeldamos direktyvas į nacionalinę teisę valstybės narės dažnai įtraukia aspektus, kurie niekaip nesusiję su atitinkamais Sąjungos teisės aktais; todėl Komitetas mano, kad šiuos papildomus aspektus reikėtų pažymėti perkėlimo į nacionalinę teisę akte ar aktuose arba su jais susijusiuose dokumentuose⁽⁸⁾. Tokiomis aplinkybėmis Komitetas mano, kad sąvoka „gold-plating“, reiškianti perteklinį reglamentavimą, nevertinama, nes ja stigmatizuojama tam tikra nacionalinė praktika, kartu atmetamas diferencijuotas ir lankstus požiūris.

3.2.2. Komiteto nuomone, atliekant šį minimalų derinimą, valstybės narės turi išlaikyti teisę savo vidaus teisėje numatyti nuostatas, kuriomis būtų siekiama skatinti užimtumą, gerinti gyvenimo ir darbo sąlygas, užtikrinti tinkamą socialinę apsaugą, aukštą ir tvarų užimtumo lygį, kovoti su atskirtimi⁽⁹⁾, remti ir vystyti MVĮ, užtikrinti aukštą žmonių ar vartotojų sveikatos apsaugos⁽¹⁰⁾ ir aplinkos apsaugos⁽¹¹⁾ lygį, kartu nekuriant netikslingų reglamentavimo ar administracinių kliūčių, tad kiekvieną kartą, kai tik tai įmanoma, pirmenybę reikėtų teikti reglamentams, o ne direktyvoms.

⁽⁸⁾ Tarpinstitucinio susitarimo 31 punktą.

⁽⁹⁾ SESV 151 straipsnis.

⁽¹⁰⁾ SESV 168 ir 169 straipsniai.

⁽¹¹⁾ SESV 191 straipsnis.

3.2.3. Komitetas konstatuoja, kad dėl siekio pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų užtikrinti maksimalų suderinimą paprastai atsiranda įvairios nukrypti leidžiančios nuostatos ir išlygos, dėl kurių sukuriamos ir įteisinamos papildomos kliūtys vidaus rinkai.

3.2.4. Komitetas mano, kad jis gali atlikti naudingą vaidmenį kaip tarpininkas tarp ES teisės aktų leidėjų ir naudotojų ir konkrečiai prisidėti prie Europos Parlamento pranešimo savo iniciatyva dėl metinės ataskaitos, susijusios su ES teisės aktų įgyvendinimu valstybėse narėse, išskirdamas valstybių narių perkeliant ES teisės aktus į nacionalinę teisę papildomai įtrauktus aspektus, ir šiuo klausimu mano, kad metodiniu požiūriu, be kita ko, galėtų būti naudingas jo Bendrosios rinkos observatorijos tyrimas „Paslaugų direktyvos taikymas statybų sektoriuje“⁽¹²⁾ ir Darbo rinkos observatorijos tyrimas dėl jaunimo nedarbo⁽¹³⁾.

3.3. *Perspektyvinis aspektas*

3.3.1. Komitetas ragina programą REFIT vykdyti dviem kryptimis, t. y. iš anksto nenustatant reglamentavimo krypties: teisėkūros procedūra priimto akto patvirtinimas, papildymas, pakeitimas ar panaikinimas.

3.3.2. Komitetas sutinka su tuo, kad ES *acquis* nuolat tikrintų ir iš naujo vertintų Komisija, visų pirma tikrindama ES teisėkūros procedūra ir ne teisėkūros procedūra priimamų aktų svarbą ir papildomą naudą.

3.3.3. Komitetas laikosi nuomonės, kad labai svarbią reikšmę turi integruotas ir kompleksinis poveikio vertinimų pobūdis ir kad Komisija neturi susitelkti tik į konkurencingumo aspektą; jis mano, kad reikia tinkamai atsižvelgti į papildomą ES veiksmų naudą, o sąnaudų ir naudos analizėje reikėtų numatyti visus aspektus, įskaitant sąnaudas nesiėmus jokių veiksmų.

3.3.4. *Poveikio vertinimas*

3.3.4.1. Komitetas mano, kad dėl padaugėjusių poveikio vertinimo kriterijų Komisija negali nesiimti veiksmų ar atsisakyti iniciatyvos motyvuodama tuo, kad nėra tenkinamas vienas ar keli kriterijai; taigi jis laikosi nuomonės, kad Komisija turi pasverti kriterijus tarpusavyje ir kad dėl didelio kriterijų skaičiaus sprendimų priėmimo procesas neturi tapti biurokratiškas ir sustoti teisėkūra.

3.3.4.2. Komitetas atkreipia ypatingą dėmesį į principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“ (*Think Small First*) ir į MVĮ testą, visų pirma savo nuomonėje dėl Smulkiojo verslo akto (*Small Business Act*)⁽¹⁴⁾, tačiau mano, kad labai mažoms įmonėms nereikia taikyti bendro pobūdžio išimčių ir kad, kiek tai susiję su pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, būtų teisingiau laikytis kiekvienu konkrečiu atveju grindžiamo požiūrio, paremto išsamiu poveikio vertinimu.

3.3.4.3. Komitetas pažymi, jog sutinka su tuo, kad Komisijos pasiūlymai būtų rengiami kartu su griežtu poveikio vertinimu, paremtu įrodymais (*evidence-based*), tačiau pabrėžia, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas turi pasinaudoti savo diskrecija užtikrindamas tam tikrą sveikatos, aplinkos ir vartotojų apsaugos bei subjektų ekonominių interesų apsaugos pusiausvyrą, siekdamas Sutartimi jam pavesto tikslo užtikrinti aukštą sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį⁽¹⁵⁾.

3.3.4.4. Komitetas patikslina, kad taip būtų galima kiekybiškai įvertinti reglamentavimo ir administracinę našta, tik jeigu:

— būtų išnagrinėtos reglamentavimo sąnaudos ir išlaidos atsižvelgiant ne tik į jo poveikį įmonėms ir konkurencingumui apskritai, bet ir į esamo reglamentavimo socialinės, aplinkos, vartotojų teisių, visuomenės sveikatos ir darbo srityje naudą,

⁽¹²⁾ <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/eesc-2014-02466-00-01-tcd-tra-fr.pdf>

⁽¹³⁾ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.fr.lmo-observatory-impact-study-youth>

⁽¹⁴⁾ OL C 376, 2011 12 22, p. 51.

⁽¹⁵⁾ 2010 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Afton Chemical Limited prieš Secretary of State for Transport* (byla C-343/09, ECLI: EU:C:2010:419) 56 punktas.

- dėl jo nesusiaurėtų ar nesusilpnėtų ES politiniai tikslai,
- būtų patikrintos reglamentavimo ir iniciatyvų, kurių numatoma imtis, spragos, kad ES būtų nustatyti pažangūs ir labai aukštos kokybės standartai.

3.3.4.5. Komitetas negali prisiimti įsipareigojimo siekti konkrečių ES *acquis* kiekybinio mažinimo tikslų, iš anksto neįvertinus visų pasekmių socialinei ir aplinkos apsaugai bei vartotojų apsaugai.

3.3.4.6. Dėl suminių sąnaudų vertinimo Komitetas patikslina, kad, kai Komisija vertins Europos teisės akto *ex ante* ar *ex post* poveikį, ji turės atsižvelgti į tai, kad šios naujos sąnaudos papildo esamas reikalavimų laikymosi ir įgyvendinimo sąnaudas. Komitetas pripažįsta, kad suminės sąnaudos apskaičiuojamos atsižvelgiant į finansines sąnaudas, atsirandančias dėl teisės akto konkrečiame sektoriuje, tačiau patikslina, kad šio vertinimo neturėtų visiškai ar iš dalies išvengti nė vienas sektorius.

3.3.5. *Ex ante* vertinimas

3.3.5.1. Komitetui susirūpinimą kelia tai, kad diskusijos vis dažniau nukeliamos į pradinį teisėkūros proceso etapą, kuriame dar nedalyvauja teisės aktų leidėjai ir socialiniai partneriai, tad kyla grėsmė, kad jie nesužinos apie šių diskusijų, kurios jau įvyko jiems nedalyvaujant, turinį.

3.3.6. *Ex post* vertinimas

3.3.6.1. Komitetas mano, kad *ex post* vertinimai yra bent tokie pat svarbūs kaip ir *ex ante* vertinimas; jis prašo Komisijos šiuo atžvilgiu pateikti orientacinę metodiką dėl darnaus vystymosi kriterijų.

3.3.6.2. Komitetas palankiai vertina griežtesnį ES reglamentavimo poveikio *ex post* vertinimą atsižvelgiant į ES politikos ciklą, visų pirma kiek tai susiję su poveikio vertinime, pridėtame prie pradinio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, numatomu poveikiu augimui ir užimtumui.

3.3.6.3. Komitetas laikosi nuomonės, kad *ex post* vertinimai turėtų būti įvairiapusiai ir atliekami praėjus pagrįstam laikotarpiui nuo galutinio perkėlimo į nacionalinę teisę termino.

3.3.6.4. Komitetas mano, kad *ex post* vertinimai yra svarbios analizės priemonės ir kad jų išvados gali būti tiesiogiai panaudotos atliekant galimą poveikio vertinimą, susijusį su teisės akto peržiūra.

Bruselis, 2016 m. gegužės 26 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Georges DASSIS

PRIEDAS

Šie pakeitimai, už kuriuos buvo atiduota daugiau nei ketvirtadalis balsų, svarstymo metu buvo atmesti (Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnio 3 dalis):

a) 2.11.1 ir 2.11.2 punktai

~~Šiuo klausimu Komitetas pažymi, kad jis turi tik vieną vietą ir jo trys grupės platformos darbe dalyvauja pakaitomis, nors jis yra Sutartimis įsteigta institucija, atstovaujanti ES įvairovei.~~

~~Taigi Komitetas mano, kad suteikus jam dvi papildomas vietas būtų galima atsižvelgti į trisšalį šios institucijos ir jos įgaliojimų pobūdį ir taip atstovauti pilietinei visuomenei, kuriai atstovauti ji yra įgaliota.~~

b) 1.8 punktas

~~Dėl programos REFIT platformos reprezentatyvumo Komitetas mano, kad suteikus dvi papildomas vietas jam būtų suteikta galimybė visapusiškai vykdyti savo įgaliojimus ir atspindėti pilietinę visuomenę, kuriai jam pavesta atstovauti. Be to, Komitetas pažymi, kad platformos suinteresuotųjų subjektų grupėje visos Europos lygmeniu neatstovaujama labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, ir prašo šių padėtį kuo greičiau ištaisyti.~~

Paaiškinimas

EESRK gali būti atstovaujama tik vieną kartą. Tik kaip EESRK, o ne kiekvienai grupei atskirai. Šio vieningo atstovavimo užtikrinimas priklauso išimtinai EESRK kompetencijai. Taip išvengiama trijų (galbūt skirtingų) nuomonių formulavimo ir balsavimo.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	123
Susilaikė	16
